

Glükeemilise kontrolli parameetrid

Ülle Einberg
Tallinna Lastehaigla

15.06.2012

Sissejuhatus

1. The Diabetes Control and Complications Trial (DCCT)
2. The U.K. Prospective Diabetes Study (UKPDS)

Mõlemad suured uuringud näitasid, et diabeediravi põhieesmärgiks on saavutada võimalikult normilähedane veresuhkrutase

Sissejuhatus

Püsiv normoglükeemia diabeetikul

- annab lapsele hea enesetunde
- tagab normaalse kasvamise ja murdeea arengu
- tagab normaalse töö-ja õppimisvõime
- vähendab mikro-ja makrovaskulaarsete tüsistuste tekkimise riski
- annab lapse pereliikmetele hea tuju ja parema tervise

ISPAD juhis glükeemilise kontrolli hindamiseks ja monitoorimiseks

- SMBG – self-monitoring of blood glucose
Parim viis enda veresuhkru kontrollimiseks igal ajahetkel
- GlükoHb ehk HbA1c tase: väikelastel 4-6 ja vanematel 3-4 mõõtmist aastas

Regulaarne ja sagedane veresuhkru mõõtmine parandab HbA1c taset (uuringud) ja hoiab ära diabeedi ägedad tüsistused (ketoatsidoos, raske hüpoglükeemia)
Glükoositaset mõõdetakse harilikult näpu otsast, vajadusel mujalt.

Alternatiivsetest kohtadest mõõdetud madal väärtus tuleb üle kontrollida näpu otsast.

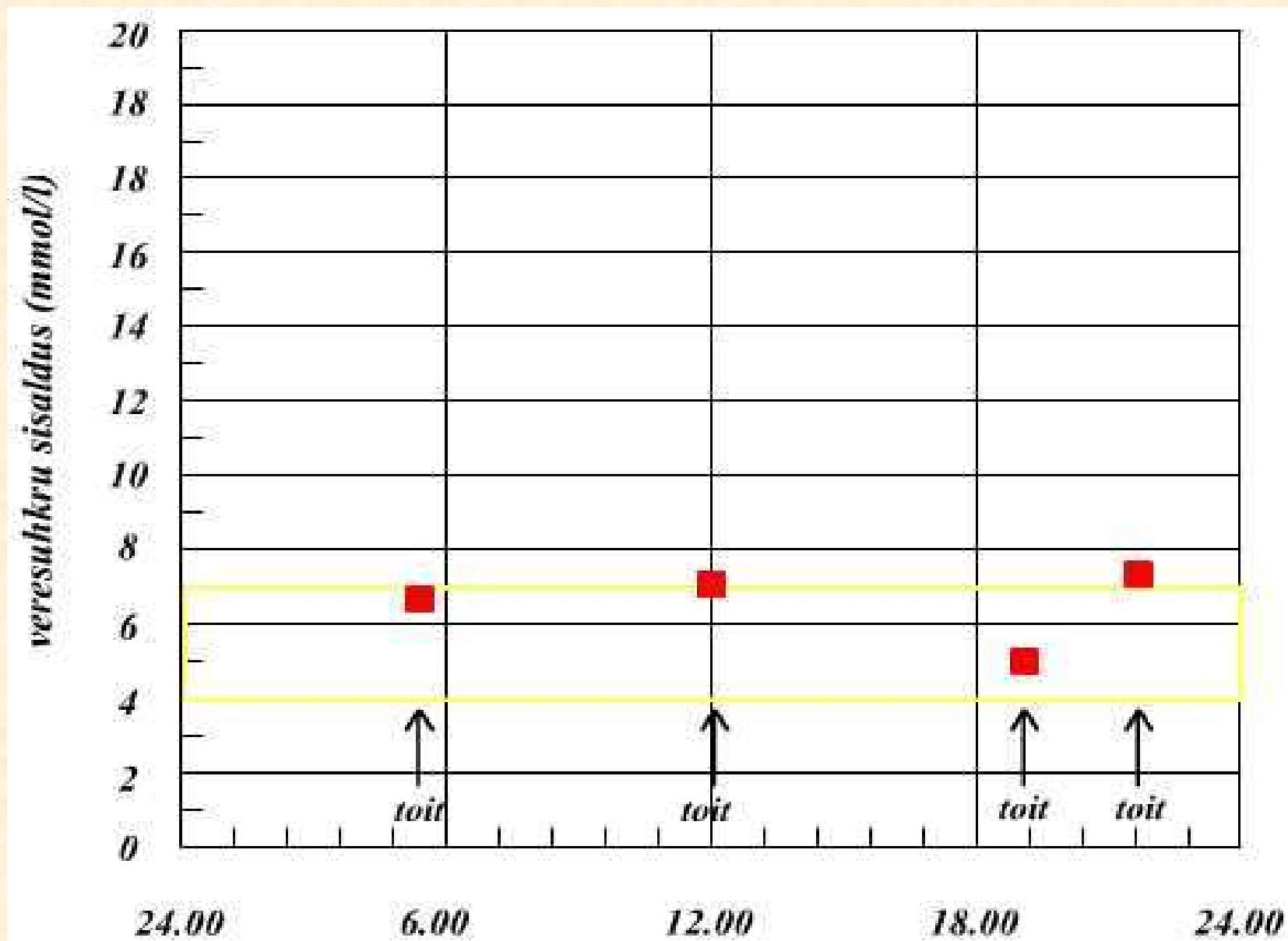
ISPAD juhis glükeemilise kontrolli hindamiseks ja monitoorimiseks

- Veresuhkrute mõõtmised : hommikul ärgates tühja kõhuga, enne ja 2 tundi pärast sööki, tugeva sportimise ajal ja mõni tund pärast sporti hüpoglükeemia tuvastamiseks ja korduvaks mõõtmiseks taastumise ajal, ägedate haiguste ajal hüperglükeemia vältimiseks.
- Kui sageli mõõta? See sõltub testribade olemasolust, insuliinravi tüübist. Intensiivne insuliinravi nõuab vähemalt 4-6 mõõtmist päevas.

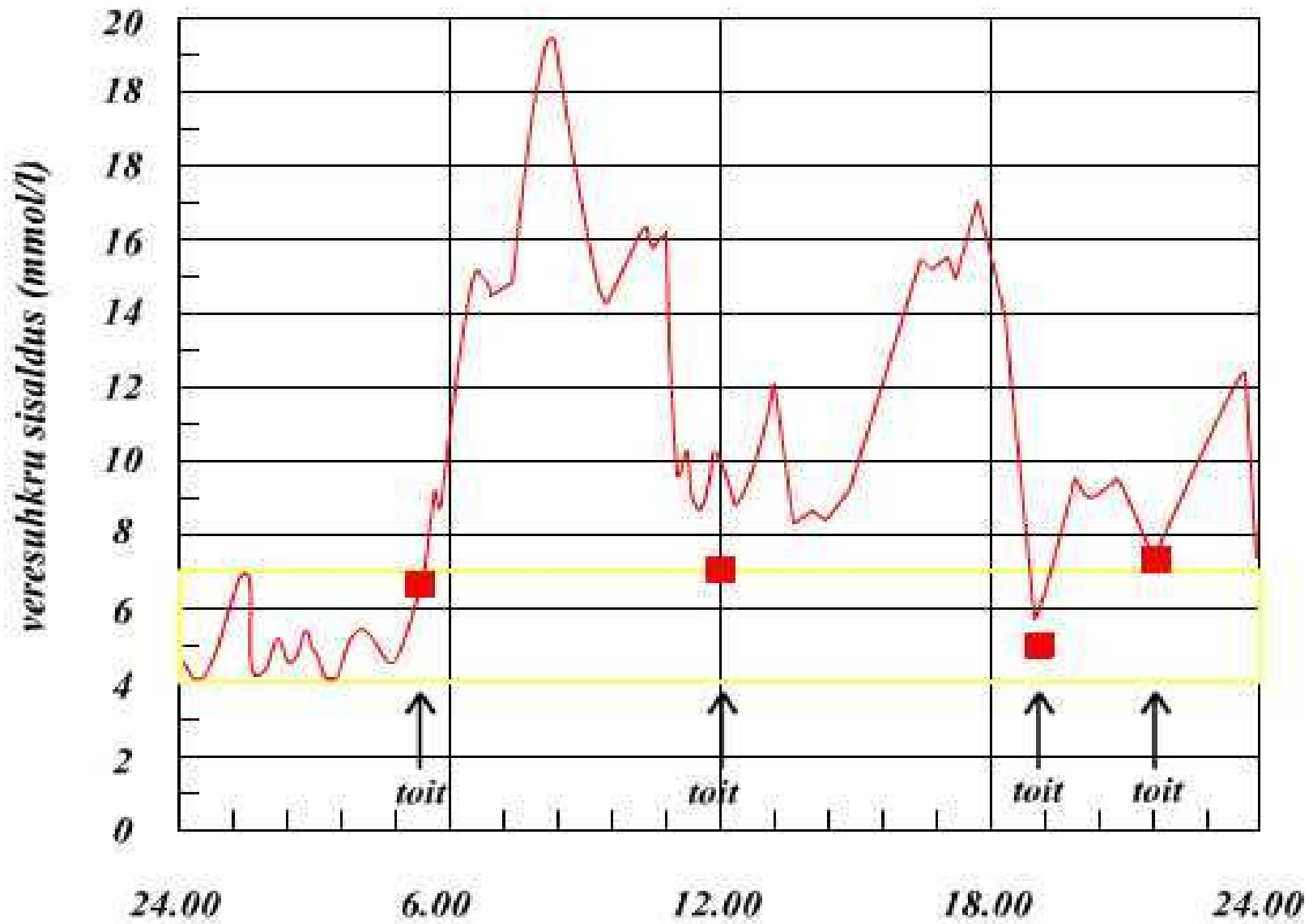
ISPAD juhis glükeemilise kontrolli hindamiseks ja monitoorimiseks

- CGMS (glükoosi pideva jälgimise süsteemid) on praegu veel kallid ja pole paljudele kättesaadavad, kuid oodata on üha laialdasemat kasutamist.
- CGMS võimaldavad turvalisemalt korrigeerida veresuhkru taset ja sellega seoses on oodata, et HbA1c soovituslik tase alaneb veelgi.
- CGMS on väga kasulikud patsiendi õpetamise seisukohalt: aitab paremini mõista toidu, insuliini, liikumise mõju glükoositasemele.

Näide

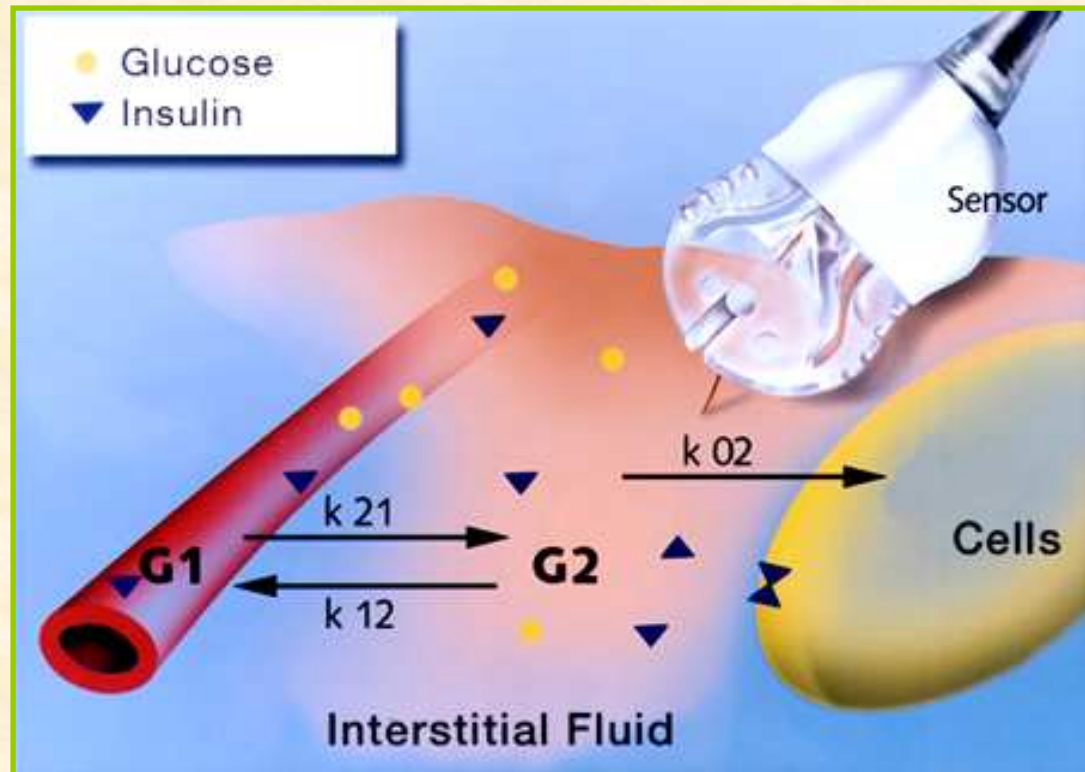

Näide

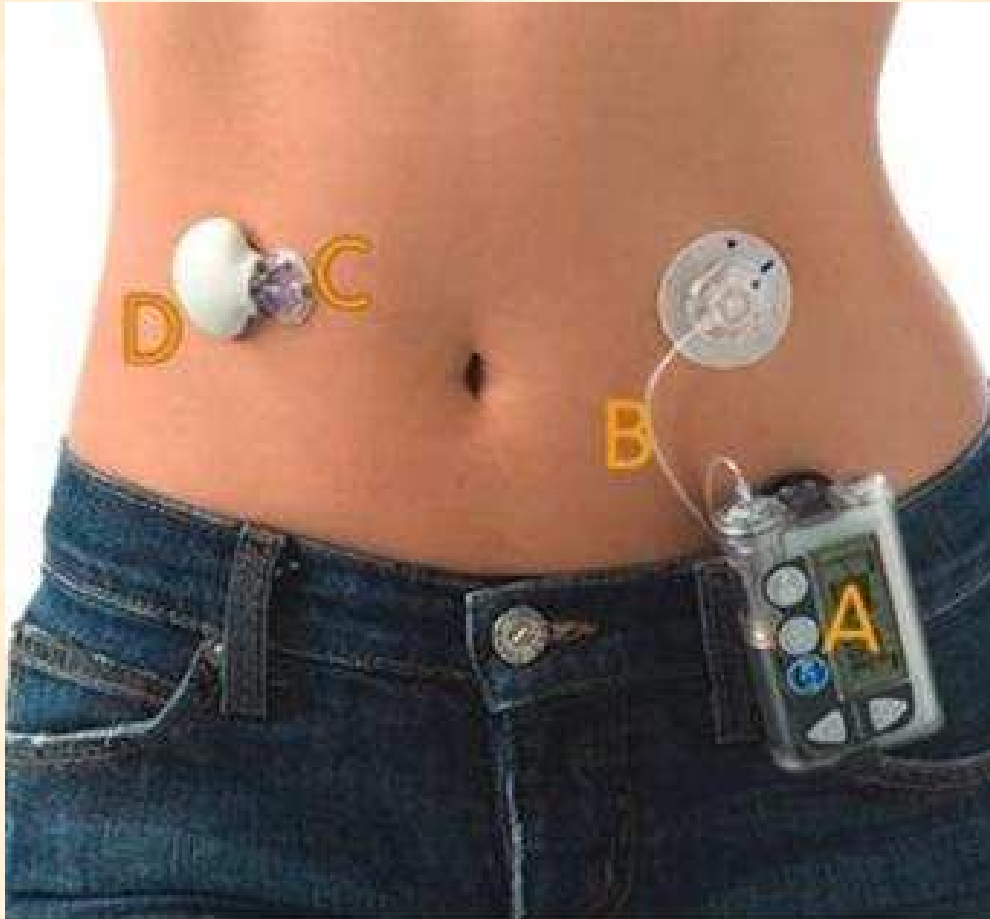

Interstitial Fluid Measurement

- ☞ **Interstitial fluid glucose (G2) is almost always comparable with blood glucose (G1)**

Sensoriga ehk glükoosi pideva jälgimise süsteemiga pumbad

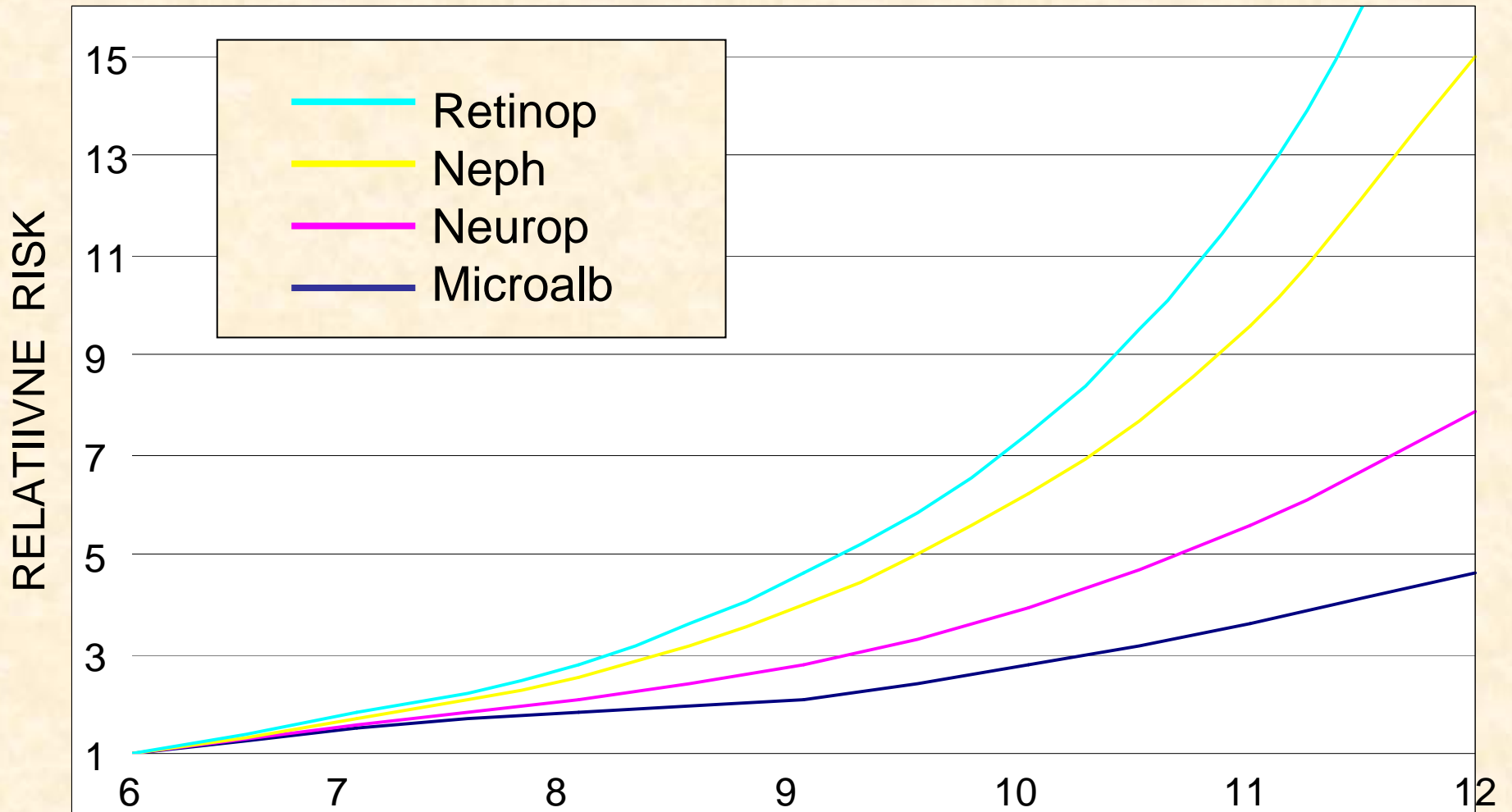

- Paradigm Veo

Glükeemilise kontrolli näidud

	Ideaalne	Opti- maalne	Subopti- maalne	Kõrge risk
Vs enne sööki	3,6-5,6 mmol/l	5-8	> 8	> 9
Pärast sööki	4,5-7,0	5-10	10-14	> 14
Enne und	4,0-5,6	6,7-10	< 6,7 või 10-11	< 4,4 või > 11
Öösel	3,6-5,6	4,5-9	< 4,2 või > 9	< 4,0 või > 11
HbA1c %	< 6,05	< 7,5	7,5 – 9,0	> 9,0

Diabeeditüsistuste progresseerumise suhteline risk HbA_{1c} alusel

Skyler: Endo Met Cl N Am 1996

HbA_{1c}

DCCT uuringust

Diabeedi halb metaboolne kontroll, s.t. kõrge HbA1c tase 5-7 aastat, ka noorukitel ja noortel täiskasvanutel, tõstab mikro- ja makrovaskulaarste tüsistuste riski järgneva 6-10 aasta jooksul

Diabeedi pikaajalised tüsistused

Diabeedi pikaajalised ehk kroonilised tüsistused :
retino-, nefro-, neuropaatia ja makrovaskulaarne haigus.

Tagajärjed:

- Nägemise kahjustus , pimedus
- Neerude kahjustus ja hüpertensioon
- Valud, paresteesiad, lihasnõrkus, autonoomne düsf-n
- Südame , perifeersete veresoonte haigus, insult

Kuidas vältida lapsevanema läbipõlemist?

- Veresuhkrute mõõtmine, insuliini annustamine peavad saama normaalseks tegevuseks päevas nagu poeskäimine, hammaste pesemine jne
- Kui lapsevanem tahab, et tema laps on õnnelik vaatamata diabeedile, siis peab ka lapsevanem olema õnnelik. See sõltub juba sellest, kas ta saab teha asju, mis talle meeldivad ja mida ta tahab teha
- Lasteaed ja kool peavad pakkuma tuge, abi, mõistmist

Kuidas vältida lapse läbipõlemist?

- Me teame, et lapsel, kes elab vaid käskude-keeldude maailmas, on rohkem negatiivset stressi. Diabeediga lapsel on topeltrisk saada negatiivset stressi.
- On oluline, et vanemad seaksid lastele piire, kuid seda ei pea tegema autoritaarsel viisil.
- Lastel on väga korraldatud elu: diabeediga seotud tegevused, lasteaed, kool ja huviringid. Nii jääb lastele väga vähe vaba aega, seda aega, mida nad saavad ise sisustada ja teha seda, mis neile meeldib.